

Motion om att norra Bromma behöver en högstadieskola

Motion av Jonas Naddebo och Claes Nyberg (båda C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren

Sammanfattning av ärendet

Jonas Naddebo och Claes Nyberg (båda C) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionärerna anser att det saknas högstadieplatser inom rimligt avstånd från elevers bostäder i norra Bromma och föreslår att staden skyndsamt går vidare med utredningar och konkreta åtgärder för att möjliggöra högstadieundervisning i norra Bromma.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret noterar att utbildningsnämnden bedömer att behovet av högstadieplatser i norra Bromma är tillgodosett inom ramen för skollagens princip om en skola nära hemmet. Kontoret noterar att nämnden planerar att ersätta Adolfsbergsskolans tillfälliga lokaler med permanenta lokaler och kontoret instämmer med nämnden i att de permanenta lokalerna bör utformas flexibelt för att möta framtida behov.

Utbildningsnämnden bedömer att behovet av högstadieplatser redan är tillgodosett inom ramen för skollagens princip om en skola nära hemmet, som i Stockholms stad innebär cirka 4 kilometer från folkbokföringsadress till en högstadieskola. En nyetablering riskerar dessutom minska fyllnadsgraden på skolor i angränsande stadsdelsnämndsområden.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag kan konstatera att elever i norra Bromma redan idag har möjlighet att gå på en högstadieskola nära hemmet, enligt skollagens krav samt Stockholms stads regler kring detta. Samtidigt väntas elevantalet minska drastiskt i Bromma de kommande åren. Att i det läget bygga ytterligare en högstadieskola i Bromma skulle med all sannolikhet innebära halvtomma skolor i både Bromma samt i närliggande stadsdelar. Det skulle innebära att mer av skolans resurser skulle gå till lokalkostnader istället för till undervisning och fler lärare. När elevantalet nu minskar drastiskt i hela Stockholm behöver vi tvärtom se till att så mycket som möjligt av skolans pengar kan komma eleverna till del.

Skolsituationen i norra Bromma har länge varit en stor utmaning då det saknats permanenta skolplatser för låg- och mellanstadieelever i Mariehäll. Jag är därför glad över att den rödgröna majoriteten nu tagit beslut om permanenta skolplatser för Adolfbergsskolan. Genom att Adolfbergsskolans permanenta lokaler utformas flexibelt finns det också möjlighet att ha beredskap om elevantalet skulle förändras i framtiden.

Bilaga

Motion om att Norra Bromma behöver en högstadieskola, dnr KS 2025/727-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 15 april 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Ärendet

Jonas Naddebo och Claes Nyberg (båda C) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen framförs att närhet till skola främjar skolnärvaro, trygghet och psykiskt välbefinnande samtidigt som det minskar transportkostnader och miljöpåverkan. Motionärerna menar att det är för långt till högstadiet för flera av de boende i norra Bromma.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- Att staden ska säkerställa att kraven i skollagen och barnkonventionen för norra Brommas högstadieelever efterlevs.
- Att staden skyndsamt utreder och påbörjar åtgärder för att så snabbt som möjligt skapa högstadiesplatser i norra Bromma.
- Att staden utreder alternativ, kostnad och tidsplan för att rusta upp Bällstalundsskolan, i egen regi och extern regi.
- Att staden utreder och redovisar kalkylerna för södra Solvallastaden om skolan byggs och ägs i extern regi.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 8 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Av kommunfullmäktiges budget 2025 framgår bland annat att alla stockholmare ska kunna lita på att det finns en bra kommunal grundskola nära hemmet och att barn kan cykla tryggt till skolan.

Stadsledningskontoret noterar att utbildningsnämnden bedömer att behovet av högstadiesplatser i norra Bromma är tillgodosett inom ramen för skollagens princip om en skola nära hemmet. Kontoret konstaterar att nämnden arbetar för att säkerställa grundskola nära hemmet utifrån nämndens riktlinjer för anstånd.

Stadsledningskontoret hänvisar till utbildningsnämndens svar på motionen där de framför att tidigare Bällstalundsskolan redan utretts och konstaterar att platsen är olämplig för skolverksamhet. Kontoret noterar att nämnden planerar att ersätta Adolfsbergsskolans tillfälliga lokaler med permanenta lokaler och kontoret instämmer med nämnden i att de permanenta lokalerna bör utformas flexibelt för att möta framtida behov.

Kalkylen för Solvallastaden avser exploateringskontorets investeringar och finns redovisade i ärende KS 2024/1423. Stadsledningskontoret konstaterar att exploateringskontorets kalkyl omfattar en ny skola, oavsett regi.

Stadsledningskontoret kan konstatera att det inte finns anledning att ge utbildningsnämnden ytterligare uppdrag.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 oktober 2025 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation av Claes Nyberg (C), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen delar motionärernas uppfattning om att Norra Bromma är ett område i utveckling, men gör bedömningen att det i dagsläget inte finns behov av att etablera högstadieplatser i området.

Befolkningsprognos, elevframskrivning och behovet av elevplatser

Enligt 2025 års befolkningsprognos förväntas en ökning av cirka 370 barn i grundskoleålder i norra Bromma fram till 2034. Samtidigt indikerar befolkningsprognosen för hela Bromma stadsdelsnämndsområde en total minskning om cirka 1 140 barn i grundskoleålder under samma period. Den betydande minskningen i övriga delar av stadsdelsnämndsområdet gör att den lokala ökningen i Norra Bromma inte framträder i den samlade befolkningsprognosen.

Elevantalsframskrivningen visar att Brommas skolor sammantaget förväntas få ett minskat elevunderlag med cirka 1300 elever under perioden 2024–2033. Undantaget är Adolfsbergsskolan och Mariehällsskolan, där elevantalsframskrivningen i stället indikerar en liten ökning med drygt 50 elever i årskurs F-6. Förvaltningen bedömer att det fortsatt finns behov av totalt sex paralleller i låg- och mellanstadiet i Norra Bromma. Detta behov tillgodoses genom tre paralleller i Mariehällsskolan och tre paralleller i Adolfsbergsskolan. För att långsiktigt säkerställa denna kapacitet har utbildningsnämnden i juni 2025 beslutat om inriktning för att ersätta Adolfsbergsskolans tillfälliga lokaler med permanenta inom fastigheten Betongblandaren 13 med flera.

När det gäller behovet av högstadieplatser i Norra Bromma konstaterar förvaltningen att det finns tillräcklig kapacitet inom befintligt bestånd. Bedömningen grundar sig på skollagens bestämmelser om elevers rätt till placering vid en skola nära hemmet. I Stockholms stad definieras detta som ett avstånd om cirka 4 kilometer till en högstadieskola, mätt via gång- och cykelvägar och oberoende av stadsdelsgränser. Om antalet sökande till en skola överstiger antalet tillgängliga platser tillämpas den relativa närhetsprincipen, där avståndet till den önskade skolan jämförs med avståndet till en alternativ skola. Den som har längst till den alternativa skolan kommer att prioriteras vid antagning. Förvaltningen kan i dagsläget uppfylla sitt uppdrag att

erbjuda elevplatser i närheten av hemmet. Exempel på skolor som ligger inom fyrakilometersgränsen från Norra Bromma är Sundbyskolan, Alviksskolan, Abrahamsbergsskolan och Nya Elementar.

Högstadiel elever är generellt mer rörliga än yngre elever och söker sig därmed i högre grad till skolor utanför sitt närområde – även över kommungränserna. Exempelvis noterar förvaltningen ett fortsatt elevflöde från Bromma till populära högstadieskolor i Sundbyberg. Samtidigt är Brommas kommunala skolor attraktiva, vilket innebär att lediga högstadieplatser ofta fylls av elever från andra delar av Västerort, såsom Järva och Hässelby-Vällingby.

Utöver den stadsövergripande befolkningsminskningen har detta elevflöde bidragit till att flera skolor i dessa områden har låg fyllnadsgrad.

Mot denna bakgrund bedömer utbildningsförvaltningen att det inte finns behov av att etablera ny högstadiekapacitet i Norra Bromma. Stadens befintliga kapacitet bedöms vara tillräcklig för att hantera både det elevunderlag som förväntas enligt stadens elevframskrivning och ett eventuellt förändrat elevflöde. Om fler Brommaelever väljer att stanna kvar inom Bromma istället för att söka sig till skolor i exempelvis Sundbyberg, kommer de enligt den relativa närhetsprincipen att prioriteras vid antagningen till skolor i närområdet. Samtidigt finns det ledig kapacitet i skolor i närliggande stadsdelsnämndsområden, där fyllnadsgraden är låg. Elever som i ett sådant scenario annars skulle ha sökt sig till Bromma kan nu istället erbjudas skolplacering nära hemmet, vilket också skapar möjligheter att öka fyllnadsgraden i dessa skolor och bättre nyttja den befintliga kapaciteten.

Befolkningsprognosen under perioden 2035–2045 indikerar att Bromma stadsdelsnämndsområde inte förväntas återgå till dagens nivåer av barnantal förrän omkring 2045, vilket ytterligare talar för att inte utöka högstadiekapaciteten i Norra Bromma. För att kunna möta varierande behov över tid planeras dock den permanenta Adolfsbergsskolan att utformas med hög flexibilitet och omställbarhet. På detta sätt stärker utbildningsförvaltningen områdets beredskap för demografiska förändringar och behov.

Tidigare utredda och avfärdade alternativ

När projektet Kv. Enigheten initierades pekade elevprognoserna fortfarande uppåt, och syftet var att säkerställa en permanent kommunal högstadieskola på stadens mark i området. Projektet kom att präglas av stora tekniska utmaningar kopplade till bland annat bergschakt, förekomsten av sulfidberg och den omfattande masshanteringen. Dessa markarbeten krävde omfattande och kostsamma insatser, vilket innebar att projektets kostnadskalkyl inte längre var förenlig med uppsatta ekonomiska mål. Trots flera utredningar med alternativa byggnadsstorlekar, baserade på olika elevantal, kunde en acceptabel årshyra per elev inte uppnås.

Förvaltningen har tidigare också utrett möjligheten att etablera skolverksamhet på fastigheten Bällsta 1:26 och 1:27, där före detta Bällstalundsskolan ligger. En fördjupad riskbedömning genomfördes 2016, där platsen bedömdes som olämplig för

skolverksamhet. Bedömningen grundades på närheten till en då planerad bensinstation, vilket innebar att avståndet till skoltomten låg under både Boverkets rekommendationer och Länsstyrelsens riktvärde om 100 meter. Även närheten till transportväg för farligt gods och påfyllningscentral bidrog till bedömningen. Därtill konstaterades att området inte uppfyller bullerkraven för skolgård, även med maximala bullerskyddsåtgärder. Sammantaget bedöms platsen fortsatt vara olämplig för skolverksamhet.

Även en utbyggnad av Mariehällsskolan har utretts. Skolan rymmer idag cirka 600 elever (F–6) och har en friyta på 6 000 kvm. En tillbyggnad i tre våningar skulle kunna ge plats för ytterligare cirka 300 elever, men skulle minska friytan till 5 300 kvm – knappt 6 kvm per elev vid full kapacitet (900 elever), vilket är lägre än vad som är vanligt vid jämförbara skolor i Stockholm.

Viktigt att notera är att beräkningen av friyta inte inkluderar behovet av en större idrottslösning. Mariehällsskolan har idag endast en mindre idrottssal, vilket begränsar möjligheterna att erbjuda en kvalitativ undervisning i idrott och hälsa för högstadieelever. Införandet av 10-årig skolplikt gör behovet av tillräckliga idrottsytor än mer aktuellt, då F-klasserna sannolikt kommer att omfattas av timplaner i idrott och hälsa – något som ytterligare ökar trycket på skolans idrottssal. Om den mindre salen behålls utan att kompletteras med en större lösning blir det svårt att tillgodose undervisningen i ämnet. Utöver detta skulle en högstadieetablering kräva omfattande ombyggnationer, inklusive anpassning av specialsalar, teknikytor och troligen även skolköket. Förvaltningen bedömer därför att Mariehällsskolan inte är ett lämpligt alternativ för högstadium.

Utbildningsförvaltningen bedömer, baserat på stadens prognosunderlag för Bromma stadsdelsnämndsområde, att behovet av högstadieplatser kan tillgodoses inom befintlig kapacitet. Trots viss lokal ökning av barn i grundskoleålder i Norra Bromma till följd av nybyggnation, är tidigare utredda alternativ för nyetablering inte längre aktuella. Fokus bör i stället riktas mot att säkerställa permanent och långsiktig kapacitet för låg- och mellanstadiet, i enlighet med tidigare inriktningsbeslut.

Reservationer m.m.

Utbildningsnämnden

Reservation av Claes Nyberg (C)

1. Att tillstyrka motionens i sin helhet.
2. Att därutöver anföra:

Centerpartiet är väl medvetna och inlästa på hur den demografiska utvecklingen påverkar stadens alla verksamheter från förskola till gymnasiet. På samma sätt är vi väl inlästa och medvetna om hur byggnation och stadsutvecklingen påverkar varje stadsdels inneboende dynamik och medborgarnas lokala rörelsemönster.

Förvaltningen pekar också i sitt svar ut ett flertal stora utmaningar i området kring skolor som finns redan idag. Även de förhållandevis långa avstånden till en högstadieskola i jämförelse med staden i övrigt lyfts fram. Det om något pekar på att det finns ett stort behov av ett omtag och översyn hur behoven ska tillgodoses redan i närtid - men framför allt på sikt.

För Norra Bromma finns idag tydliga barriärer till omgivningen utifrån vägnät, spårområden, industri- och handelsområden, och inte minst Bromma flygplats placering. Avsaknaden av en högstadieskola med lokal placering skapar långa resvägar både i distans men också i hur familjer upplever trygg skolväg eller närhet till hemmet för de som värderar detta högt. Den lokala förankringen är också central för att skapa en social kontext som gör det möjligt att se om unga påverkas på ett sätt som inte är avsett. Exempelvis framkommer vid diskussion med föräldrar att ungas sociala nätverk splittras när de ibland påtvingat delas upp på flera skolor utifrån relativ närhetsprincip där mycket små skillnader i distans mellan bostäder i detta område ger stora effekter.

I ljuset av att Bromma Flygplats framtid nu även väntas förändras snabbare än tidigare beräknat kommer det vara särskilt viktigt och värdefullt att i tid planera för en demografisk förändring i Norra Bromma. Skolan lokalt behöver ha kapacitet att ta emot fler elever inom en inte allt för avlägsen framtid där etablering av nya skolor i den stadsdel som kommer växa fram på flygfältet kan ha utmaningar att tillgodose behoven. Så har effekten varit vid varje större nyetablering av stadsdelar under de senaste decennierna där behovet av platser inom förskola och skola alltid har underskattats.

Centerpartiet yrkar fortsatt på att staden skyndsamt utreder hur en etablering av högstadieplatser kan ske i Norra Bromma.